

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 162/22

Luksemburgā, 2022. gada 28. septembrī

Vispārējās tiesas spriedums lietā T-174/21 | *Agrofert*/Parlaments

Parlamenta lēmums atteikt piekļuvi diviem dokumentiem saistībā ar izmeklēšanu pret Čehijas Republikas bijušo premjerministru *Andrej Babiš* par Eiropas līdzekļu nepareizu izmantošanu un iespējamiem interešu konfliktiem ir spēkā

Vispārējā tiesa konstatē, pirmkārt, ka ir zudusi sabiedrības “Agrofert” interese celt prasību attiecībā uz lēmumu, ar kuru tai atteikta piekļuve Komisijas sagatavotam ziņojumam šajā jomā, un, otrkārt, noraida šī uzņēmuma celto prasību par lēmumu atteikt piekļuvi vēstulei, ko Komisija ir adresējusi Čehijas premjerministram

Prasītāja *Agrofert, a.s.* ir Čehijas holdinga sabiedrība, kas kontrolē vairāk nekā 230 uzņēmumus, kuri darbojas dažādās ekonomikas nozarēs, piemēram, lauksaimniecībā, pārtikas produktu ražošanā, ķīmijas rūpniecībā vai plašsaziņas līdzekļu jomā. Sākotnēji to izveidoja *Andrej Babiš*, kurš no 2017. līdz 2021. gadam bija Čehijas Republikas premjerministrs. Parlamenta rezolūcijā ¹ par izmeklēšanas atsākšanu pret Čehijas premjerministru saistībā ar ES līdzekļu nepareizu lietošanu un iespējamu interešu konfliktu apgalvots, ka pēc iecelšanas par Čehijas Republikas premjerministru viņš turpināja kontrolēt *Agrofert* grupu. Uzskatot, ka šis apgalvojums neesot precīzs, un vēloties uzzināt avotus un informāciju, kas Parlamenta rīcībā bija pirms šīs rezolūcijas pieņemšanas, prasītāja iesniedza Parlamentā pieteikumu, kurā lūdza piekļuvi vairākiem dokumentiem ². Savā sākotnējā atbildē 2020. gada 14. septembrī Parlaments identificēja dažus dokumentus kā publiski pieejamus un atteica piekļuvi Komisijas vēstulei Čehijas Republikas premjerministram un Komisijas galīgajam revīzijas ziņojumam par revīziju attiecībā uz to pārvaldības un kontroles sistēmu darbību, ko Čehijas Republika ir ieviesusi, lai izvairītos no interešu konfliktiem ³. Atbildē uz atkārtotu pieteikumu Parlaments ar 2021. gada 15. janvāra lēmumu ⁴ tostarp apstiprināja savu atteikumu piekļūt šiem diviem dokumentiem, pamatojoties uz Regulā Nr. 1049/2001 ⁵ paredzēto izņēmumu saistībā ar pārbaužu, izmeklēšanas un revīziju mērķu aizsardzību.

¹ Eiropas Parlamenta 2020. gada 19. jūnija Rezolūcija 2019/2987(RSP) par izmeklēšanas atsākšanu pret Čehijas premjerministru saistībā ar ES līdzekļu nepareizu lietošanu un iespējamu interešu konfliktu (OV 2021, C 362, 37. lpp.).

² Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1049/2001 (2001. gada 30. maijs) par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV 2001, L 145, 43. lpp.).

³ Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV 2013, L 347, 320. lpp.), 72. –75. un 125. pantu.

⁴ Eiropas Parlamenta 2021. gada 15. janvāra Lēmums A(2019) 8551 C (D 300153), ar kuru Parlaments atteica prasītājam piekļuvi diviem dokumentiem saistībā ar izmeklēšanu pret Čehijas Republikas bijušo premjerministru par Eiropas līdzekļu nepareizu izmantošanu un iespējamiem interešu konfliktiem.

⁵ Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 2. punkta trešajā ievilkumā paredzētais izņēmums.

Izskatot atcelšanas prasību par šo lēmumu, Vispārējā tiesa, pirmkārt, **konstatēja, ka prasītājam ir zudusi interese celt prasību par Parlamenta lēmumu atteikt tai piekļuvi Komisijas galīgajam revīzijas ziņojumam** un, otrkārt, **noraidīja prasību par lēmumu atteikt piekļuvi Komisijas vēstulei Čehijas premjerministram.**

Vispārējās tiesas vērtējums

Pirmām kārtām, Vispārējā tiesa izvērtē, vai pēc tam, kad Komisija bija publicējusi galīgo revīzijas ziņojumu, prasītāja saglabāja interesi celt prasību, ciktāl atcelšanas prasība attiecas uz Parlamenta atteikumu piekļūt šim ziņojumam.

Tā konstatē, ka **pēc minētā ziņojuma publicēšanas Parlamenta atteikumam piekļūt šim dokumentam vairs nav iedarbības**, jo dokumenta autors – Komisija – nolēma to padarīt pieejamu sabiedrībai, un ka **apstrīdētā lēmuma atcelšana**, ciktāl ar to prasītājam ir atteikta piekļuve minētajam revīzijas ziņojumam, **neradītu nekādas papildu sekas** salīdzinājumā ar šī dokumenta publiskošanu **un nevarētu sniegt labumu prasītājam.**

Šo secinājumu neatspēko fakts, ka Komisija nav publicējusi galīgā revīzijas ziņojuma pilno versiju. Proti, Vispārējā tiesa atgādina, ka pieteikuma par piekļuvi dokumentam rezultātā šis dokuments kļūst pieejams sabiedrībai un tādējādi tas var izraisīt tikai šī dokumenta publiskās versijas publiskošanu. Šajā ziņā tā norāda, ka, lemjot nepadarīt sabiedrībai pieejamus noteiktus galīgajā revīzijas ziņojumā ietvertos datus, Komisija ir pamatojusies nevis uz Regulā Nr. 1049/2001 paredzēto izņēmumu saistībā ar pārbaudi, izmeklēšanas un revīziju mērķu aizsardzību, bet gan uz prasībām par noteiktas informācijas – tādas kā personas dati vai komercnoslēpumi – aizsardzību. No tā Vispārējā tiesa secina, ka, atceļot Parlamenta lēmumu atteikt piekļuvi galīgajam revīzijas ziņojumam, – pamatojoties uz Regulā Nr. 1049/2001 paredzēto izņēmumu saistībā ar pārbaudi, izmeklēšanas un revīziju mērķu aizsardzību – šie dati netiktu padarīti publiski pieejami, jo Parlaments nav minētā ziņojuma autors un tāpēc tas nevar pārsniegt Komisijas, kas ir šī dokumenta autore, veikto publiskošanu. Tādējādi, ievērojot galīgā revīzijas ziņojuma publicēšanu, prasītāja ir guvusi vienīgo labumu, ko tās prasība tai būtu varējusi sniegt.

Vispārējā tiesa piebilst – tas, ka prasītāja izvēlējās lūgt piekļuvi galīgajam revīzijas ziņojumam Parlamentam, nevis iestādei, kas ir šī dokumenta autore, nevar likt uzskatīt, ka Komisijas veiktā šī dokumenta publicēšana ir “trešās personas veikta” publiskošana, jo Komisija ir tā autore.

Tā secina, ka **prasītājam ir zudusi interese celt prasību par apstrīdēto lēmumu**, ciktāl Parlaments ir atteicis piekļuvi galīgajam revīzijas ziņojumam.

Otrām kārtām, Vispārējā tiesa analizē prasību par apstrīdētā lēmuma daļēju atcelšanu, ciktāl Parlaments prasītājam ir liedzis piekļuvi Komisijas vēstulei.

Pirmkārt, tā noraida pirmo prasības pamatu, ar ko tiek apgalvots Regulā Nr. 1049/2001 paredzētā izņēmuma saistībā ar pārbaudes, izmeklēšanas un revīzijas mērķu aizsardzību pārkāpums, jo Parlaments neesot pierādījis, ka ir ievēroti nosacījumi, lai atteiktu piekļuvi Komisijas vēstulei.

Šajā ziņā Vispārējā tiesa nospriež, ka šajā lietā Komisijas izmeklēšanas darbības mērķis – nodrošināt dalībvalsts pārvaldības un kontroles sistēmu atbilstību Savienības tiesībām – nav sasniegts ar Komisijas pārraudzības vēstules pieņemšanu. Proti, šo mērķi nevar ierobežot tikai ar attiecīgās dalībvalsts ieviesto sistēmu analīzi, – pēdējās minētās veiktā Komisijas revīzijas ziņojumā formulēto ieteikumu īstenošana arī ir posms mērķa sasniegšanai. Tādējādi **izmeklēšanas darbību mērķu aizsardzība, ko nodrošina šis izņēmums, nav pabeigta nedz ar galīgā revīzijas ziņojuma pieņemšanu, nedz ar Komisijas pārraudzības vēstules pieņemšanu**, ar kuru Komisija nodrošina minētajā revīzijas ziņojumā formulēto ieteikumu pārraudzību. Abos gadījumos **sākas informācijas apmaiņas ar dalībvalsti posmi** – viens par sākotnējiem ieteikumiem, otrs – par ieteikumiem, kas joprojām nav noslēgti, **un tie ir daļa no izmeklēšanas darbībām, uz kurām attiecas šis izņēmums.**

Turklāt Vispārējā tiesa noraida prasītājas argumentu, ka Parlaments neesot pierādījis, ka Komisijas vēstules publiskošana var kaitēt izmeklēšanai. Proti, no vienas puses, lai pierādītu saikni starp Komisijas vēstuli un attiecīgo revīzijas izmeklēšanu, Parlamentam bija vienīgi jāpierāda, ka šī vēstule ir daļa no dokumentiem, kuri attiecas uz

notiekošās izmeklēšanas darbībām. No otras puses, **apstrīdētajā lēmumā ietvertais pamatojums ir pietiekams, lai izskaidrotu iemeslu, kādēļ šīs vēstules publiskošana var kaitēt revīzijas izmeklēšanas darbību mērķim**, it īpaši tāpēc, ka, ņemot vērā Čehijas premjerministra tiešo iesaistīšanos, bija svarīgi ievērot dialoga starp pēdējo minēto un Komisiju konfidencialitāti.

Otrkārt, Vispārējā tiesa noraida otro prasības pamatu, ar kuru tiek apgalvota sevišķi svarīgu sabiedrības interešu neņemšana vērā, kas pamato Komisijas vēstules publiskošanu. Proti, tiesību uz aizstāvību esamība, protams, pati par sevi ir vispārējas intereses. Tomēr tas, ka šīs tiesības šajā lietā izpaužas kā prasītājas subjektīvas intereses atstāvēties pret Parlamenta izteiktām nopietnām apsūdzībām, nozīmē, ka **intereses, uz kurām atsaucas prasītāja, ir nevis vispārējas intereses, bet gan privātas intereses, līdz ar to prasītāja nav pierādījusi, ka pastāv sevišķi svarīgas sabiedrības intereses, kas pamato Komisijas vēstules publiskošanu.**

ATGĀDINĀJUMS. Prasības atcelt tiesību aktus ir vērstas uz to, lai atceltu Savienības iestāžu tiesību aktus, kas ir pretrunā Savienības tiesībām. Noteiktos apstākļos dalībvalstīs, Eiropas iestādes un privātpersonas var celt prasību atcelt tiesību aktu Tiesā vai Vispārējā tiesā. Ja prasība ir pamatota, tiesību akts tiek atcelts. Attiecīgajai iestādei ir jānovērš iespējamās nepilnības tiesiskajā regulējumā, kas radušās sakarā ar tiesību akta atcelšanu.

ATGĀDINĀJUMS. Apelācijas sūdzību, kas attiecas tikai uz tiesību jautājumiem, par Vispārējās tiesas nolēmumu var iesniegt Tiesā divu mēnešu un desmit dienu laikā no nolēmuma paziņošanas brīža.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Vispārējai tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106

Palieciet ar mums!

